

Krajská nemocnice Liberec, a.s.
Liberec Turnov Frýdlant

Acute Pain Service v KNL a.s. z pohledu anesteziologických sester

umíme pomáhat

Tým APS vznikl v KNL a.s. v květnu 2008, mezi prvními v ČR

Říjen 2008 pilotní projekty na ortopedii, gynekologii, urologii

Tým tvořen z řad anesteziologických lékařů a sester, řízen modelem, kdy hlavní roli hrají anesteziologické sestry vyškolené v problematice akutní bolesti

Kvalita léčby pooperační bolesti se opírá o důsledně vedenou analgetickou terapii a uplatnění specifických metod tlumení bolesti

Využití PCA, PEK, PNB

24 hodinová služba, 7 dní v týdnu, mimo pracovní dobu zajišťuje tým ÚPS

umíme pomáhat

Obecně platné pravidlo - analgezie na standardním oddělení, ICU by měla navazovat na analgezii podávanou na op. sále, dospávacím pokoji

Při zavedeném PCA - protokol přesného ředění směsi předán jako součást dokumentace pacienta na standardní oddělení, ICU

Zpočátku se podával do PCA Fentanyl (20ml neředěného Fentanylu do 20 ml stříkačky, velikost bolusu 0,5 ml, v případě, že bazální infúze nebyla dostatečná 1-2 ml/hod. nebo pokud pacient nebyl schopen sám si aplikovat bolusy. Později byl pro tyto účely využíván Morphin (20ml 10%)

Pozn. K opiátům bylo doporučováno podávat neopioidní analgetika (Ketonal, Novalgin, Perfalgan), na základě hodnocení VAS dle ošetřující sestry

Záznam sledování - PCA - ml, bolusy

- dále sedace, komplikace + ošetrovatelský záznam TK, P, SpO₂, dech, VAS
- á 1 hodinu, u stabilních pacientů á 4 hodiny

Anesteziologický záznam - zavedení PCA a aktivace

- dále úvodní dávka, doporučená směs, nežádoucí účinky, komplikace, ukončení PCA

APS sestra - kontrola 1x denně nebo při potřebě

- dále kontrola počtu bolusů, nulování přístroje, zapisuje veškeré události do APS knihy a dokumentace pacienta. Vše ve spolupráci s ošetřující sestrou na oddělení a ve spolupráci s anesteziologickým lékařem

Bezpečnostní požadavky - i.v. 2x

- dostupnost efedrinu, naloxonu

Rok 2021

- rozhodnuto o nákupu nových perfuzorů, většího počtu. Trvale k dispozici několik přístrojů na gynekologii, traumatologii, ortopedii, neurochirurgii

Rok 2022, leden

- spuštění nových perfuzorů do běžného provozu
- provozní “porodní” komplikace - zaučení personálu obsluhovat nové perfuzory
- větší časová dotace na provoz - více pacientů s perfuzorem = častější nutnost obsluhy
- K analgezii nyní využíván Dipidolor (30 mg, 45 mg v 50 ml stříkačce), vždy 1 ml = 1 mg

Krajská nemocnice Liberec, a.s.
Liberec Turnov Frýdlant

umíme pomáhat

Krajská nemocnice Liberec, a.s.
Liberec Turnov Frýdlant

Zapojení tlačítka

Zamykání pístu

PCA aplikace

 Krajská nemocnice Liberec, a.s.
Liberec Turnov Frýdlant

umíme pomáhat

Přínosy

- hojně využíváno na gyn-por oddělení jako možnost analgezie po SC (po spinální i celkové anestezii)
- moderní perfuzor s mnoha bezpečnostními prvky, jednoduchost v ovládání pro personál i pro pacienta
- intravenózní aplikace silných opioidních analgetik ještě bezpečnější
- pacient lehce sedovaný, bez bolestí si sám bolus nepodá = zpětná bezpečnostní pojistka proti předávkování
- PCA dávkovač Perfusor Space B Braun - PIN kód k ovládání displeje a klíč k uzamčení stříkačky v dávkovači

Nevýhody

- pacient musí mít 2 plně funkční i.v. vstupy
- místo zavedení PVK hraje velkou roli (ohyb dominantní paže v kubitě apod.)

PEA jako součást analgezie u pacientů na standardních odděleních a ICU

- ponechání PEK po dobu min. 48 hodin u pacientů na standardních odděleních
- zapisujeme do sesterské elektronické dokumentace
- na standardním oddělení sledujeme – VAS, TK, P, SpO2, hybnost končetin, stupeň sedace, nežádoucí účinky nebo komplikace a datum převazu katétru a výměnu bakteriálního filtru
- sledování první 4 hodiny po nasazení á 1 hodinu, dále á 4 hodiny, pokud není lékařem určeno jinak
- po podání bolusu sledujeme TK, P a hybnost DK 2x á 15 minut

PEA - jak zvyšujeme bezpečí pacienta?

- ke zlepšení bezpečnosti pacienta při podání medikace do PEK využíváme konektor se závitem NRFit
- specifický konektor určený pro snížení rizika chybných spojení při regoinální anestezii

SMĚS DO KATETRU

- doporučuje anesteziolog v konziliu AKUTNÍ BOLEST a ordinuje lékař příslušného oddělení
- aktivace bolusem 2x5 ml na op. sále, JIP nebo dospávacím pokoji. Na oddělení přijíždí jen stabilní pacient s ověřenou a funkční epidurální analgézií

PEK BEZPEČNOST

- převaz katetru vždy 3, 5, 7 a dále každý druhý den. Na JIP zajišťují sestry samy, v případě dotazů volají APS tým anesteziologickou sestru.
- výměna bakteriálního filtru jednou za 72 hod, nebo kdykoliv při poškození, prasknutí

- manipulace s katetrem nejdříve za 12 hod. od podání Clexane v profylaktické dávce

PEK KOMPLIKACE

- riziko hypotenze
- nedostatečná analgezie
- porucha chybnosti končetin
- dechový útlum
- bolesti zad, kořenové dráždění, parestezie
- zarudnutí, otok místa vpichu, retence moči
- rozpojení bakteriálního filtru a katetru, neprůchodný katetr, protékání kolem místa vpichu

PNB - jako běžná součást analgezie pro pacienty na odděleních ortopedie a traumatologie

V KNL a.s. využíváme periferní nervovou blokádu jednorázovou, rovněž kontinuální pokračující PNB

Užití bloků periferních nervů výrazně zlepšují pooperační výsledky pacientů, PNB jako volba analgezie ve spolupráci s operátorem, dohoda anesteziolog - operující lékař

Používáme kombinace nervové stimulace a ultrazvuku = pokroková metoda duálního navádění, která přináší bezpečnost a výborné výsledky při lokalizaci nervů

Výhody PNB

- lepší kontrola bolesti
- zahájení časně rehabilitace
- možnost podání anestetické dávky léku
- možnost vyhnutí se CA
- dlouhá pooperační analgezie
- pacienti oběhově stabilní
- zrychlení provozu na sále

Nevýhody PNB

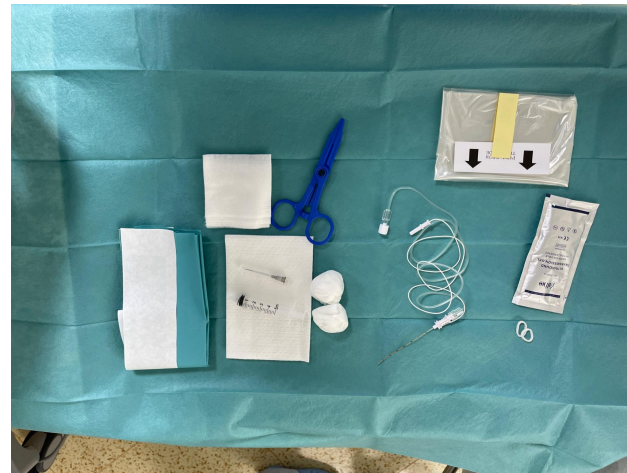
- selhání anestezie
- riziko poranění či ovlivnění okolních struktur
- pacient při vědomí

Kontraindikace PNB

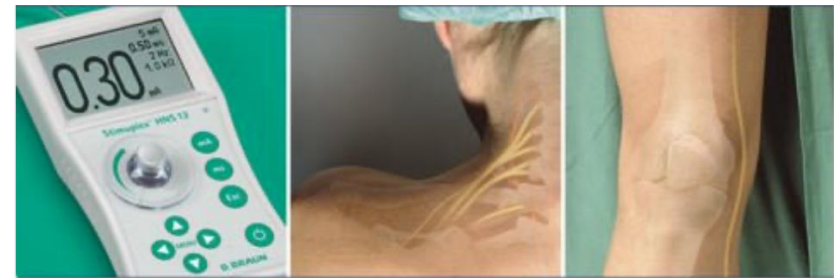
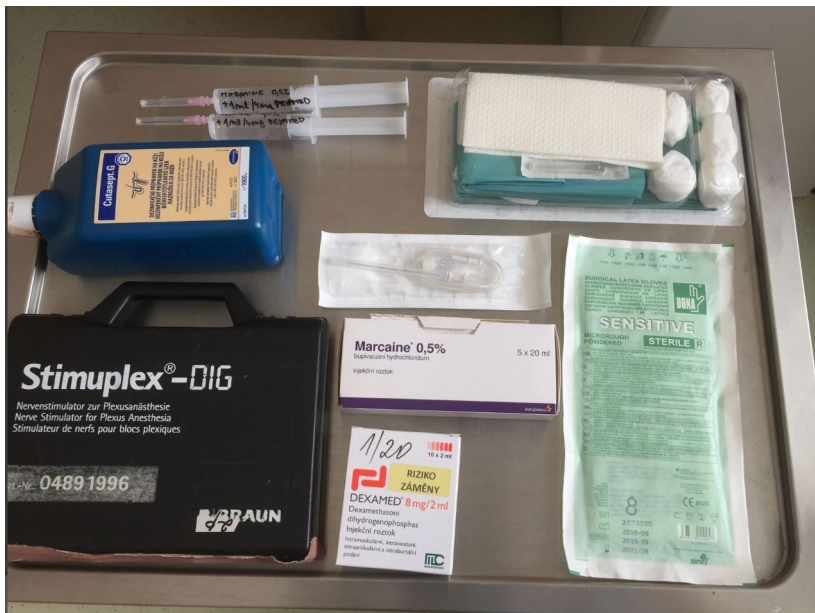
- nespolupracující pacient
- infekce, poranění v okolí místa vpichu
- kompartment syndrom
- špatná anatomická přehlednost místa

Při aplikaci PNB

- 1 x i.v. katetr
- monitor, měření FF po celou dobu
- sledovat nežádoucí účinky
- neaplikovat přes vysoký odpor ve stříkačce, vždy aspirovat
- dodržování asepse

Kontinuální PNB

- v péči sester APS týmu vždy ve spolupráci s personálem standardního oddělení, ICU
- kontrola 1x denně, zápis do dokumentace pacienta, do knihy APS týmu
- rychlost podávání, bolusy, VAS
- citlivost a hybnost končetin
- komfort a bezpečí pro pacienta

“Trvalá služba akutní a pooperační bolesti APS se jeví jako nejvhodnější prostředek k zajištění kvalitní organizace analgetické terapie.” (Málek, Ševčík a kol., 2014)

Krajská nemocnice Liberec, a.s.
Liberec Turnov Frýdlant

Děkujeme
za
pozornost

Hana Šmídová
Anna Rousková
CARIM, KNL a.s. Liberec

umíme pomáhat